

SETMANARI IL·L·STRAT DE LITERATURA NOVAS Y ANUNGIS

Número Extraordinari

15 CENTIMS

SURT LOS DISSAPTES

15 CENTIMS

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

En Barcelona. Ptas. 2 trimestre.
Fora ciutat. » 2 »
Los suscriptors del interior reben
las obras del folletí encuader-
nadas.

Director: D. JOAN BRÚ SANCLEMENT

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ:
Carrer de las Cabras, 13, según.
Bussó á la escuela

PREUS DE CADA NUMERO:

Número corrent 10 cts.
» extraordinari. 15 »
Los números atrassats son al ma-
teix preu y sense folletí.

DOLORS MONCERDÁ DE MACIÁ

Amiga y biógrafa de la inolvidable María Josepha Massanés de Gonzalez, podém dir com á millor elogi, que ha sigut sa digna successora en lo conreu de la literatura nostra.

Com la Massanés, ha conreuat la Moncerdá, la poesia en sas diversas manifestacions, desde la nota épica á la amatoria, desde la bucólica y humorística, á la impregnada dels sentiments íntims de familia.

Y també com sa digna amiga, brilla nostra escriptora no solsament com á poetisa, sino que sab perfectament espresar en correcta prosa las sevas opinions sobre las mes intrincadas cuestiones que 's debatan en lo palench periodístich.

Numerosos son los articls que en diaris y revistas catalanas y castellanas hem llegit de Dolers Moncerdá, ara defensant la abolicíó de la esclavitut á Cuba, ara respecte á la lley de divorci vigent á Fransa, ó bé mostrantse decidida defensora del proteccionisme industrial com á soldat militant en las filas del modern regionalisme catalá.

Es filla de Barcelona y nasqué á 10 de Juliol 1845, habent comensat sa carrera literaria á la edat de 17 anys ab valentas composicions patrióticas d' oportunitat d' época. Al comens de sa carrera rendí tribut á la llengua castellana, escribint, las novelas *El ocio y el trabajo*, *La plegaria de una madre*, *El mulato* y *Gabriela*, é infinitas poesias que fora llarch enumerar.

Entrada ab entussiasme en lo renaixement literari, prompte va obrirse pas y lo seu nom se troba llorejat en los Jochs Florals ab premis ordinaris y extraordinaris, així com se la troba guanyadora de merescudas distincions en varietat de Certámens dels que en nostra terra ab tanta frecuencia se celebran.

Pera lo teatro, ha escrit y han sigut molt aplau-

didias, las obras *Sembrad y recojeréis* (en tres actes), y *Teresa ó un jorn de prova* (en dos actes), estrenadas á Romea los anys 1874 y 76.

La darrera obra que ha brollat de sa preclara inteligencia, es la novela catalana *Montserrat*, que recomaném á nostres llegidors.

Com la Sra. Moncerdá está encara en la vigor de la vida, tením dret á esperar d'ella molt més en bé de las letras pátrias y tindrem especial goig en recomanar de nou desde nostras columnas las manifestacions del seu saber.

LO TEATRO REGIONAL, que avuy honra sa primera plana ab la publicació del seu retrato, habia ja honrat sas columnas ab un escrit d' ella publicat en lo número que dedicat á la dona catalana, varem donar á la estampa á primers de Janer del any present.

J. S.

TEATRO CATALÁ

HERÓES DEL BRUCH.—Monólech trágich, en vers, original de D. J. Pradell.—Estrenat la nit 21 del passat en l' Asso-ciación Centre Moral.

Se recomana per sa ben sentida nota patriotica, expressada ab ardorosos pensaments.

Lo desempenyá ab bon acert lo Sr. Saigí que sigué molt aplaudit y junt ab l' autor demanat á la escena.

UN CASAMENT Á LA FRESCA.—Comedia en un acte, en vers, original de D. Lluís Salvador. Estrenada la nit 27 del passat en la Societat Reunió Amistat.

Pochs son lós personatges que intervenen en aquesta joguina y 'n resulta mérit, ja que consegueix mantenir l' interés, degut especialment als xistes que te 'l diálech. S' hi nota en son desenvollop alguna deficiencia en lo coneixement de trama escénica, lo que no es d' estranyar ja qu' es tracta d' un fruit primerench.

Lo desempenyo acertat y voluntariós degut á la senyoreta Garriga y Srs. Ferrer, Martí y Roig.

L' autor sigué demanat ab molt interés á rebre 'ls aplausos.

DE CANTONADA.—Monólech, en vers, original de D. Francesch Torres. Estrenat la tarde del 28 del passat, en la Societat Bartrina.

Ben versificat y de situació ben trovada es aquest trevallet. Agradá á la escullida concurrencia que omplia 'l local de la Societat ahont va estrenarse, essent demanat l' autor.

Lo desempenyá 'l jove aficionat D. Joseph M. Feliu, demostrant haverlo après be.

J. X.

Una missa á mitj ohir ⁽¹⁾

—Molt bé. Hem sopat de primera.

—Vols dir qu' hem fet ressopó, perque lo qu' es jo venia ja de casa ben artillat.

—Y jo.

—Y jo;—anaren dihent cada lhu dels companys que al voltant de la taula del *Pelayo* acababan de despatxar un gall ab tot lo seu decorós acompanyament.

—Ara trobarém excelent lo café.

—També hem de tornarhi?

—Y donchs?

—Mosso!... café!

—Bé, bé... y cigarros, qui 'n té?

—Aqui mateix los comprarém y en Carlets podrá conternos algun altre cas propi del dia. Quin xicot! Jo m' haguera espantat, que voléu ferhi...!

—No pas jo, com tenir pó, acompanyat de sis àngels!

—Vaja,—digui en Carlets,—si es del vostre agrado, passo á contar un altre cas.

—També históric?

—Tant com l' anterior, pero de diversa índole, encara que succehit en anélech lloch.

—Aquest café es riquíssim.

—Tu, donam foch; noy, tiran bé aquets purets... quina cendra mes blanca...

—Vaja, calléu, y que parli en Carlets...

—Pera tot hi haurá temps,—contestá l' aludit, tot saborejant un triat tabaco, entre glop y glop de la aromática beguda y contemplant lo blanquinós fumeral que en espiral s' enlayraba, disolventse luego, aumentant la pesadés de la atmósfera allí reclosa, servint de calorifer á la sala.

—Si, si, vinga la historia.

—Com ja sabéu, tenia jo certa familiaritat, si se 'm permet la frase, ab la ciutat dels morts, habia estat y recorregut los seus carrers monótonos, de bon mati, ants de que s' obrís la porta gran, al mitj dia, quan de 12 á 2 torna á tancar-se y quedan las amples vias solitarias, inspirant al poch avesat á trobarshi, casi tanta fredat com de nit y per fi, las habia resseguit cuan las misteriosas ombres del crepúscul vesperti, omplan de fantasmas aquell lloch, per poch que 's torbi la serenitat del espectant. La impressió que en mi produhia aquell ambient y aquella visual de carrers rectes y sempre iguals, quinas lineas no mes se veyan interrompudas per lo cos d' algun adorno fúnebre sobre-surtint del cuadrat march dels ninxos, corresponfa al estat de melangia del meu ánimo y allí 'm trovaba bé en mitj d' aquella dolsa pau. Aixís s' explica, com una tarde ja vora fosch, cuan los darrers raigs de sol embolcallan la terra ab aquellas tintas de tons suaus, entraba jo en lo sagrat recinte per una porta interior y baixant la escalinata del creuher central, al arribar al centre de la creu, lloch hont s' aixeca lo monument recordatori de la epidemia de 1822, tot trencant á la dreta y pujant las escalas que donan accés als departaments de la banda de mar, vaig encaminarme al puesto hont des-cansaban las despullas d' una persona pera mi volguéssim, y abismat en mos recorts me va transcorrer lleujer lo temps fins á trobar-me en plena fosquetat.

Al adonarmen, entre mi vaig pensar: n' has fet un xich massa, es hora de retiro, y vareig empendrer la tornada.

Però estava abstret en excés, y en tal estat, sens adonarme d' hont posaba 'ls peus, ni donar importancia al camí que seguia, no arribaba may á puesto.

Diantre, vaig exclamar de sopte, ara no se hont soch, he perdut l' esma; y donant voltas y mes voltas, sempre 'm semblava fer cap al mateix puesto.

Un moment de vacilació y especie de tremolor, com d' esgarrafansa de fret, va fer estremir tot lo meu cos, pero aixó va ser un sol instant. La idea de que ningú podia causarme dany, tranquilisá tot seguit lo meu esperit y vaig adoptar la determinació d' assentarme á terra, pera que ab calma pogués refer en lo meu pensament lo plano general de la necrópolis y calcular lo lloch hont me trovaba.

Aixecantme vaig tentar per llarga estona lo reconeixement de las parets pera poder precisar la meya situació, pero en va, allá tot era igual, tot uniforme, ni sombras se projectaban, donchs que lo celatje estaba cubert per plomissa boyrada.

Anant tantejant la paret de ninxos fins al final d' un carrer, me trobo posant la ma sobre un característich reixat de ferro, quals pilars remataban ab artístichs pebeters del mateix metall. Lo cor va donarme un salt d' alegria, habia reconegut lo lloch y en sa consecuen-cia, tenia ja la orientació desitjada.

Podia encaminarme cap á la surtida, pero aquella quieta soletat tenia pera mi quelcom d' atractiu. Vagas llumazetas produhidas per llantias encesas davant d' un que altre ninxo y tracateig de cuadros y coronas mogudas per lo vent contra 'l fondo de las marmóreas lápidas, donaban tó al cuadro mort que al meu entorn

(1) Vegis l' article *Presencia d' ánimo* del núm. anterior.

se presentaba y del qual era únich espectador. Pausadament vaig arribar á la porteria hont m' esperaban ja, creyentme en altre lloch, quedant un tant sorpresos de veurem apareixer per la porta que dona pas al interior.

Aquest succehit, que 'm va ocorrer dos mesos després de passada l' aventura que primer he contat, ve á confirmar la meua téssis respecte á la presència d' ánimo; mes ara contaré altre incident que formarà lo contrast á escepció de la regla.

Era una matinada d' istiu y com de costúm, á la capella del cementiri se celebraba missa.

Tocaban en lo rellotje de la casa, las vuit del dematí.

La petita iglesia estaba concorreguda per una dotzena de personas dels voltants que acudian á ohir missa.

Unas eran de part de dins del reixat que separa lo vestibul del lloch hont se coloca lo tumbol pera las missas de cos present; y altres estaban sentadas en banchs laterals que hi ha junt á las parets del anteixat.

A dreta y esquerra hi havia modestos reclinatoris, y jo m' estava ajenollat en un d' ells.

A cada un dels banchs laterals hi cabian á lo mes quatre personas, habenthi á la mateixa paret, tres pams mes amunt del espatller del banch, un petit ninxo ó capelleta, guardant una simuladã urna funeraria de ferro, sostenint un cuixi de seda ab brodats y borlas.

A la banda dreta, estaban sentadas dos senyoras resant ab reculliment, á la esquerra hi havia dret, y davant per davant d' una de las petites urnas, un home d' uns 40 anys, estava quiet, sens mohiment, y los ulls fixos en l' altar, abstret en contemplació mística, com si la ilació de sas ideas lo conduhís en pensament á la vida d' altrás regions, tant preditas com ignoradas.

En tot lo temple regnaba religiós silenci, no mes interromput per la intermitent veu del coro del celebrant y las respostas del escolá.

De prompte, no recordo á quin pas ja eram de la celebració del sant sacrifici, cuan vingué á trencar la tranquila quietut un cop sech detrás del urna de dita paret de l' esquerra, y després d' un, un altre, y un altre, quin fatídich ressó feu sobressaltar á tots los oyents.

Pero lo gran del cas, es que al ouer lo primer Pamll repercutint en l' interior del temple, l' home abstret en devoció fervent, de que he parlat fa poch, com impulsat per una corrent eléctrica fugí escapat del sagrat lloch exhalant un xisclé terrorífich y saltant los pochos grahons que donan accés á la iglesia, atravessá com boig la plassa d' enfront, va botre més que baixar l' ample escalinata del creuher central y va desapareixer de la vista nostra tapat per lo monument de la plassa central pera tornar á reapareixer luego veyentlo brincar l' ampla escala de pujada y perdres del tot al traspasar la porta principal que com sabèu va de dret á dret á la del temple, salvadas las diferencias de nivell.

L' efecte produhit per accident tant extraordinari, fou variat. De moment, las dos senyoras y jo, que ocupabam lo vestibul, casi junts al esparverat fugitiu, vam aixecarnos com tocats per lo mateix resort que l' habia fet mourer y 'l vam seguir fins al peu de l' escalinata.

Las demás personas, no havian vist lo mohiment impulsor de la nostra surtida, però vegent abandonat lo temple y ohint lo crit així com los cops sechs que debian haberlo motivat, sens altres antecedents, van llensarse també fora l' estancia, hont va quedar sol lo celebrant, puig que l' escolanet també va apretá á correr.

Reunits en la plassa precitada, á la cara d' uns s' hi pintaba l' espant y la d' altres la curiositat. Eram cinch homens y vuit donas.

Qui buscaba l' efecte atribuhintho á causas sobrenaturals, qui no veyia en aquell acte més qu' un sobressalt fill del estat d' ánimo d' aquell home retornat á la realitat de la vida en virtut dels cops que li havian inter-

rumput las sevas meditacions, sens donarli temps de reflexionar y posarse sobre si.

Jo, com comprendreu, vaig apoyar aquesta opinió, pero era precis demostrarla pera traurer del ánimo dels contradictors tota mena de dupte, y com á prácticich del lloch, vareig invitar á tots á asseguirme unas pocas passas.

Tenia una idea que per precissió havia de ensenyarnos la vritat del fet.

En efecte. Varem donar la volta al temple per l' exterior, y ben aviat va presentarse á nostra vista una sepultura recentment oberta, cual lípida havia sigut arrencada del peu de la paret corresponent al lloch hont en la iglesia ocupaba la simbólica urna.

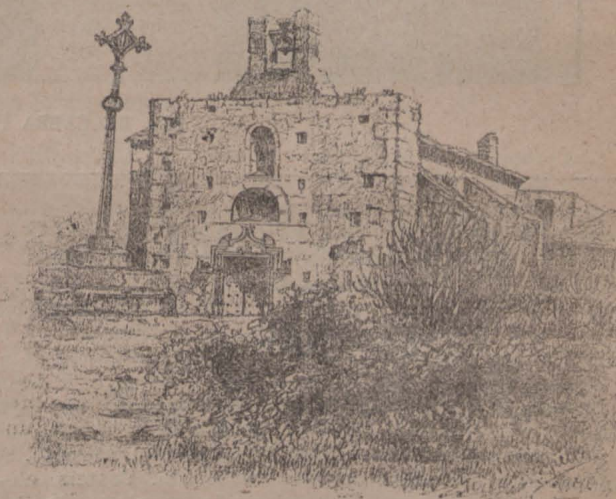
—Comprenen ara la causa del efecte?—Varem dir als que s' empenyaban en veurer ánimas allí hont no hi havia altre cosa que cops de martell dels sepulturers.

—Es ben cert—van contestar tots á una.

Pero la missa va quedar á mitj ohir, ningú va tornarhi. De la comparació dels fets narrats per en Carlets, varen treuren los seus companys, profitosas filosofias, pero avuy ja hem parlat prou de cosas fúnebres y ab prrmis dels lectors, farém punt.

J. BRÚ.

CATALUNYA PINTORESCA

Hermita del Brugués (Gavá.)

¡HAN MORT!

SONET

Quan jo era petitet, ma mare 'm deya que debia educarme en la virtut, y ho feya ella ab tal fé y sollicitut, quesos consells á ulls cluchos y ab gust jo 'ls creya. En cada sér humá ella un sant hi veyia, y 'm deya á mí qu' ab l' honra per escut, cors generosos troba tot nascut, y aixó diguent, la pobra, ab goig sonreya Avuy, gran, y educat ab honradés, per mes qu' inmodest sigui 'l mencionarho, veig qu' ab l' honra re 's val ni 's troba res, fins la protecció al bo 's nega y l' ampara. Las virtuts que 'm citáreu, mare, han mort... jo envio á aquellas mon recort.

ENRICH RIERA MATEU.

CATALUNYA PINTORESCA

PLA DE CABRA (Tarragona).—Iglesia.

Siluetas Barceloninas

LO CÒMICH

Deixém apart al actor de talent, noble fill del art, conegut y estimat del públich, perque la seva, es una silueta que sols podria mdirne que, per son aspecte, se confon entre las dels demás transeunts. Vesteix elegant, sembla un senyó ben acomodat y sols te de distint la popularitat que l' amohina y avergonyeix quan sense pro'i dissimulo, alguns que passanlo senyalan y pronuncian lo seu nom.

Lo còmic de la nostra silueta es l' altre, es aquell que tot l' any va á casa de *bolos*. Val tant, que sas contractas no duran més enllá de duas ó tres funcions.

Está als cuarenta anys. Sech, afeitat pero voltant sa cara aquellas comprometedoras potas de mosca que delatan la falta del ral. Cara de capellá, á primera vista, perque encare que l' interessat vestis hábit, també la distingiriam perfectament, ni 's conserva fresca y rodaxona per la falta de calent y á més está afectada per la pintura y la goma del crepé que corseca son cutis.

No te rés d' estudiós, ¡pert massa temps murmurant dels seu colegas! Per més vegadas que representi 'l mateix paper, no arriba may á sapiguerlo, no 'l compren. Afortunadament, aquí no 'l veyém actuar may en *us de sas funcions*. A fora... á fora, es ahont tenen aquesta ganga.

Es lo seu género predilecte capa y espasa ó d' *época* con diu ell. La vritat, no es que 'l género li vagi millor, per desgracia en tots hi está prou malament, es perque per tronat que sia lo que la sastreria dongui, sempre es superior á lo qu' ell podria lluir anant pel seu compte. En aquest punt sempre equivoca las tem-

poradas; al Novembre du barret de palla y al mitx de Juliol encare no ha deixat lo sobretodo.

Sa conversa es molt variada. Sempre está ab lo mateix, que si aquell ó l' altre actor no hi enternen, qu' ell ha treballat ab en Valero, Vico ó Calvo... Y aixís sempre per l' istil.

Un detall: no li parleu d' obras catalanas. En Pitarra? bal... En Guimerá? psssl... No es d' estranyar, mastega tan bé 'l castellá...

Son passeig predilecte de cinch á set de la tarde, es Rambla amunt y Rambla avall, del Liceo al Principal y del Principal al Liceo.

Es molt inofensiu. Aquell celebrat calificatiu de *po-bre pero honrado* sembla fet per ell.

Passat de quan está en escena, may desencana lo seu caracter. Sols s'entusiasma quan esplica alguna de sas glorias teatrals... la de Torrepelada per exemple: — Ah! quina ovació després d' aquells versos—aquí 'ls cita, jo 'ls faig franca la desgracia—quin deliri moadors *agitats*, llores, coloms, molts coloms.

Aixó dels *coloms*, ho recalca molt. Vés, que voldria ell, si no *coloms*... ó llonguets que no tindria de plorarlos!

J. XIMENO PLANAS.

EPITAFIS

I.

Aquí descansa en Pau Plana còmic tronat á desdir; crech que desd' que vá morir, no ha patit may més de gana

II.

En aquet estret forat,
hi jau un pobre soldat
qu' havia estat molt valent;
y densá qu' está enterrat
no ha fet cap més moviment'.

III.

En aquesta sepultura
hi descansa un pobre actor,
qu' en los papers de traïdor,
ratllá sempre á gran altura.

Va morir, y 'l van matá,
en escena mil vegadas
á tiros, y á punyaladas,
y sempre resucitá.

Y la seva hermosa esposa,
cuan lo vá veure morir
á casa seva, vá dir
ab expressió dolorosa:
—¡Pobret! ¡Ja ets mort Salvadó!
pro t' hi vist mort, tantas voltas
que fora molt carnestoltas,
si 'm causes cap impresió.

FRANCISCO COMAS.

I.

Jau aquí 'l senyor Macari
que á l' altre mon se 'n vá aná
per no tindre de pagá
al metge y l' apotecari.

J T. y R.

SERVEY DE HORA

SANS.— La representació de *Las joyas de la Roser* que dissapte se doná en la Societat Niu Guerrer esti gué ben despenhada, obteninhi aplausos tots los qu' hi prengueren part

En lo «Porvenir de Sans» es molt aplaudida la companyia de D. Antón Magrin, a per lo bon despenyo que obteneu sas funcions.—P.

BLANES.—En lo «Primer Casino de Blanes» hi hagué vetllada dramática musical lo diumenge prop passat.

Se posá en escena un drama en 1 acte del inolvidable Zorrilla, un semi-monólech titulat «Pau Llopis Muixach» representat ab bastanta justesa per lo jove Sr. Domelech y, per fi, la comedia «Cura de cristiá». Los joves aficionats que han vingut á fer numerosa la companyia que actuá en dit teatro, treballáren ab molt bona voluntat, demostrant possehir condicions no vulgars pel teatro.

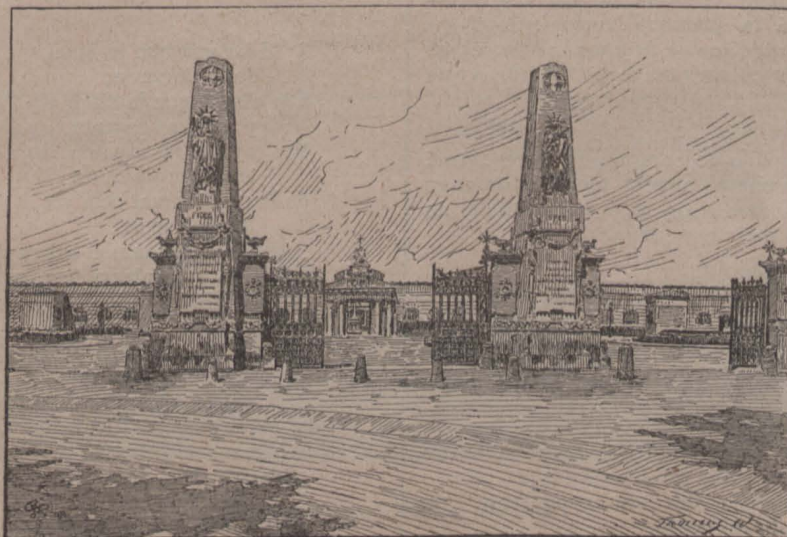
La part millor de la festa fou la musical, en la que acreditáren una vegada mes sas brillants dots artísticas, las Stas. Paquita Ribas ab una fantasia al piano de la ópera *Otel-lo*, y Mariagneta Bosch ab un' altra de la Lucrecia; aquesta, sempre amable ab la concurrencia, proporcioná agradable passatemp tocant al piano los balls de que 's componia la segona part del programa.

La concurrencia regular.—A. B.

CALDAS DE MONTBUY.—Aquest any sé celebrá ab la magnificencia de costum l' Aplech d' aquesta vila.

En lo Casino Caldense, qual escenari ha sigut agrandit y la sala preciosament adornada, lo diumenge, dia 14, tingué lloch per primera vegada en aquesta vila, una funció d' ópera, qu' entusiasma tant á la inmensa concurrencia que omplia 'l local, que tots desitjem no sia l' última vegada qu' en veyem representar. Los dias 15 y 16 hi hagué ball de societat, lo dia 17 ó sia el dimecres, á la tarde tingué lloch un concert musical que resultá molt important á cárrech de la reputada orquesta Escala.

CATALUNYA ARTISTICA

Barcelona.—Entrada del Cementiri Vell.

En lo casino del Centro lo diumenge 14 hi hagué ball; lo dilluns se representaren famosas zarsuelas, una d'ellas la aixerida sarsueleta *Ki-ki-ri-ki* habent sigut totes molt aplaudidas.

Lo diumenge següent, ó sia per la cap-vuytada se celebrá ab molta gatzara la festa de l' *Aplechxica*.

En aquest dia, en lo cassino Caldense hi hagué un lluhit ball de societat y en lo del Centro se posaren en escena una sarsuela en tres actes y la parodia *La mar-mota*.

En los demás cassinos, tots los dias d' *Aplech* hi hagué ball ab orquesta. Lo Centro Progresista, doná lo dia 14 una vetllada humorística musical, cual festa sigué molt del agrado de la nombrosa concurrencia que hi assistí.—X

EOLO

Alegoría del vent.

TEATROS LOCALS

PRINCIPAL.—Segueixen oferint notable varietat las funcions qu' hi vé donant la companyia Maria A. Tubau. Dimecres s' hi doná la primera representació de la bonica comedia *El guardian de la casa*, ab excelent desempenyo com ja es de costum en totes las obras que posan es escena.

CIRCO.—Ab nutrit quadro de companyia y repertori melodramatic, obri sas portas aquest teatro diumenge passat. Anyadint qué 'ls preus son molt economichs no es d' estranyar se vegés molt concorregut.

ROMEA.—A més del tradicional *Don Juan Tenorio* en que hi obtenen ovacions lo Sr. Bonaplata y la senyora Mena, dilluns se reprochí 'l preciós drama *Lo collaret de perlas* proporcionant aplausos al autor y actors qu' hi prengueren part.

TÍVOLI.—Per ultimar alguns treballs de pintura, no pogué debutar Mr. Onofroff fins dimecres passat. En lo número vinent nos ocuparem del nou espectacle que presenta y que resulta notabilíssim.

S' han donat algunas representacions de l' antiga y

popular sarsuela *Robinson Petit* ab la que han fet passar ratos divertits los Srs. Puig, Colomer y Gil y havent proporcionat lo gust de tornar á veurer en escena al celebrat actor, baix cómic Sr. Roca, que conserva encara sa especial manera de dir y la característica gracia de fer; tan celebrada en sos mellors temps.

NOVETATS.—Quatre representacions més s' han donat de la preciosa creació *L' Adesiana* proporcionant las millors entradas, demostració patent que 'l públich se n' adoná tart, lo qual no es cosa nova en los anys del teatro.

S' ha posat en escena, per seguir la tradicional costum, lo drama *Don Juan Tenorio*, exhibintse las bonicas decoracions del Sr. Soler y Roviroso, proporcionant grans entradas.

ELDORADO.—¡Zaragüeta! á diari y com diguerem, n' hi ha per dias. Cada dia es més celebrada y avuy los actors que la interpretan la dominan per complert proporcionant un bon conjunt.

Dimars se doná la primera representació en aquesta temporada de la sarsuela *La triple alianza* en la que la Srta. Arana está admirable.

GRANVIA.—Fregoli logra ell sol, atraurer lo públich y donar vida á un teatro. Es incansable, y á fe que 'l seu treball es lo de tot un quadro de companyia alhora. En las obras qu' ell representa no pot la crítica indicar si l' un ó l' altre individuo compregué ó interpretá milló 'l personatge; tots estant á la mateixa altura; eminentes.

En cambi també te la recompensa de que tot s' ho guanya ell sol.

LABRUGUERA.

CANSONETA

Al cantó del meu carrer
n' hi ha una casa,
'hont fan caixas, pera 'ls morts,
negras y blancas.
Al voltant de las parets
arrenglaradas,
m' esparvera de mirar
aquella entrada.

¡Quanta gent s' ha de morir,
valgam Deu, valga!

N' hi ha una que es igual
de la llargaria,
á la alsada que jo tinch
y assó m' espanta.
Mes ¡ay! no m' espanta, no,
tant com un' altra
de llargaria igual com vos,
la meva mare.
¿Vos tambe habèu de morir...?
¡Valgam Deu, valga!

¡Que será trist pera mi,
mareta aymada,
si 'us la tinch d' aná á buscar
pera deixarme!
¡Que será trist pera vos;
mareta mare,
si l' habèu d' aná á buscar
pera enteïrarme!

¿Per qué 'ns hem de separar?
¡Valgam Deu, valga...!

Bona sort que avuy es jorn
que ningú 'n parla;
las disfressas van arrèu
aqueixa tarde;
al cantó del meu carrer
cantan y ballan,
'hont fan caixas pera 'ls morts
que es gran la entrada.

¡Miráu mare, quants hi van,
valgam Deu, valga!

Polsaguera del ballar
s' es enlayrada,
y las caixas dels albatz
ja no son blancas:
ab la pols fugen las creus
que tant brillavan,
mes, no fuig, no, la negror
de tantas caixas.

¡Sembla un ball en mitj de morts,
valgam Deu, valga!

Miráu, mare, ab lo cap baix
un entra y parla:
mocador se 'n posa als ulls.
que 'l plor amara:
lo fuster para 'l ballar
y l' acompanya
al portal, que es mitj tancat,
de l' altra casa:

¡Deu ser mort aquell malal t
valgam, Deu, valga!

Miráu, mare, lo fuster
mida una caixa;
á la vora de la creu
tres lletras marca;
Del martell seguint los colps
ballan los altres,
y ab la caixa, lo fuster,
va á l' altra casa....!

¡Diu que torna per ballar...
valgam Deu, valga....!

Miráu, mare, los del ball
que roigs de cara:
y que grochs los endolats
d' aquella entrada!
Diners donan al fuster
que ha fet la caixa,
¡y ell los dona per pagar
violins y flautas....!
¡Son diners mullats de plors,
valgam Deu, valga!

Uns s' aixugan de cansats
de fer la dansa,
y las llágrimas del cor
s' aixugan altres.
Uns se 'n van avall, rihent,
rera 'ls que cantan,
y altres van amunt, plorant,
rera 'l cadavre!
¡Tots mareta me fan por!
¡resém plegadas!

JOSEPH VERDÚ. †

ROMANS

Acaba avuy la publicació del important drama *La Dama de Reus*.

En lo número vinent, tal com anunciarem, anirá per folletí, *tota una obra complerta*. Lo bonich monólech musical *Un rey de pega* original dels Srs. Molina y Comella, estrenat y representat en distintas poblacions, ab grans aplausos sempre.

Lo número aquest será de 15 céntims.

—Aquesta setmana ha estat en nostra ciutat, de pas pera Russia ahont ha anat contractada, la célebre tiple catalana Josefina Huguet.

—Diumenge passat en la Familiar Obrera de Sans se doná una representació del celebrat drama *Mariana*, per la companyia del Sr. Panadés, distingintshi á més de dit senyor la Sra. Virginia Perez, Srta. Galceran y lo Sr. Fages.

CATALUNYA PINTORESCA

Bagur (Girona.)—Vista general.

Acabà la funció ab la divertida pessa *A la cuarta pregunta*, que agradá mol íssim.

—S' ha posat á la venda l' exemplar imprès del mòlech *L' acusació privada*, original del Sr. Martí Gui l, estrenat aquest any en La Granada Graciense.

—Lo periodich *El Campeon*, publicació que surt en defensa dels interessos de la barriada marítima Li Barceloneta, deixa d' ésser setmanari pera surtir bi-setmanal, lo que denota prosperitat y per la que nos alegrém de debó.

—Lo dia de Tots Sants s' inaugura una societat, ab lo titol de *L' Eura*, en lo carrer Rossich, 9, pral.

—Dissapte passat visitarem la Societat Reunió Amistat, situada en lo número 10 del carrer Cremat Gran, sortintne molt ben impresionats. Es un local ben arreglat y que 'n las nits dels dissaptes y diumenges en que s' hi donan representacions teatrals se veu extraordinariament concorregut per la simpática classe obrera, y abundan també militars especialment del cos de carabiners. Lo género predilecte d' aquest teatret es lo catalá. Dissapte se representaren *Las Carbassas de Montroig* y *Un casament á la fresca*, de la que 'n parlem en la secció de Teatro Catalá. Y diumenge *En Joanet y en Lluisset*, *Castor y Polux* y segona representació d' *Un casament á la fresca*. De las que vegerem representá, deu elogiarse son desempeñyo á carrech dels joves aficionats de quins noms recordem ara lo de la Srta. Garriga que denota molta voluntat y estudi en los papers que se li confian, y als Srs. Blasi, Martí Ferrer y Roig que 'ls adornan bonas condicions pera l' art escénich

—66 son las composicions rebudas de diferents punts de Fransa y Catalunya, obtant als premis que concedeix lo «Cau Ferrat» en lo Certamen que 's celebra á Sitges.

Com, pel nombre considerable d' escriptors que concorren al Certamen, lo Jurat del *Cau* necessita mes temps del proposat per examinar degudament las composicions rebudas, la celebració de la Festa s' allarga fins á demá diumenge en lloch del dia de Totsants.

—La Secció lírich-dramática de l' Associació de Catòlics de Sabadell ha posat en ensaig una nova sarsuela en tres actes, lletra de D Francisco Bedos y música del Mtr. Miquel Ferrer, titulada *Del Municipi al mar*.

—S' ha publicat lo celebrat calendari conegut per *El Zaragozano* de gran acceptació en Catalunya, arreglat al seu Meridiá y Santoral.

Es aquest l' any 37 de la seva publicació. Lo despatx central es al kiosco de la Ramba devant del Liceo.

—Próximament en lo Teatro Novetats tindrà lloch 'l estreno d' un sainete original dels Srs. Mirabent y Mesres, titulat *La pescateria* y en la que s' estrenará una decoració reproduhint lo lloch que du l' titol, en la plassa Sant Joseph.

—A Reus en lo teatro Fortuny ha comensat á actuar lo següent cuadro de sarsuela: *Mestre director y concertador*.—D. Joseph Bayarri. *Directors escénichs*.—Don Joseph Gil, don Francisco Miró.—*Primeras tiples*.—Sra. D.ª Elissa Lázaro, Senyoreta D.ª Pepita Alcaer, y Senyoreta D.ª Amparo Navarro.—*Caractristica*.—D.ª Joaquina Aparicio.—*Segonas parts*.—Senyora Elvira Fuentes, Senyoreta Antonia Gadea, D.ª Matilde Guillen.—*Primer tenor comich*.—Don Joseph M.ª Angeles.—*Baritonos*.—Don Anton Puchol, y don Joseph Balaguer.—*Baixos comichs*.—D. Francisco Miró, y don Joseph Gil.—*Tenors cómichs*.—Don Lluís Muñoz, don Joseph Ricart.—*Segonas parts*.—Don Joseph Guillen, don Lluís Esteban, y don Manel Este.—*Apuntadors*.—Don Cenon Gallego, don Lluís Ozó.—Vintidós coristas de abdós sexos.

XIII PETIT CONCURS

POEMAS

BASES PUBLICADAS EN LO NÚM. 138

LLISTA DE TREVALLS REBUTS

- 1, Cerdanya.—2, Fidel.—3, Lo Compte del Escambell.
- 4, Una escola més y un mestre menos.—5, La creu de plata.—6, La vida.—7, Lo Viteli.—8, La Terrayre.—9, Lo dret de cuixa.—10, Content y enganyat.—11, L' Envelat.—12, Reallisme.

En lo número següent se publicarà 'l fallo.

Barcelona—Imp. Alsina y Clós, Muntaner, 10.

LA DIADA DE TOTS SANTS

Tot hom la celebra *tot* menjant, castanyas sobre *tot*. Aquets s'ho han gastat *tot* ab la taula. Son d' aquells que ab *tot* se conforman y *tot* los hi està bé, perque *tot* los hi es patria y ja han fet á *tots*.

AVIS

Tots los senyors que vulguin l' obra *La dama de Reus*, enquadernada, poden passar á verificar lo cambi en nostra Administració, Cabras, 13 2.º, baix las condicions de costum.

Preu 15 céntims

En lo número vinent se publicarà una obra complerta.